

JOULUTARINA

Ohjaaja: Juha Wuolijoki

Näyttelijät: Hannu-Pekka Björkman, Kari Väänänen, Laura Birn, Minna Haapkylä, Mikko Leppilampi, Mikko Kouki, Otto Gustavsson & Antti Tuisku

Elokuvan kesto: 83 min

Ikäraja: S

Elokuvan levittäjä: Sandrew Metronome Distribution Finland Oy

Koulukinon materiaali on suunniteltu alakoulun 2. - 6-luokkalaisille.

Teemoja

Joulu, joulupukki, lahja, antaminen

Synopsis:

Satoja vuosia sitten syrjäisessä Lapin kylässä pieni Nikolas-poika menettää perheensä onnettomuudessa. Kyläläiset päättävät yhdessä pitää huolta yksin jääneestä kaikkien rakastamasta orpopojasta. Koska kylä on köyhä, sovitaan, että kukin perhe ottaa Nikolaksen hoiviinsa vuodeksi kerrallaan. Kerran vuodessa – jouluna – Nikolaksen on muutettava uuteen kotiin. Osoittaakseen kiitollisuuttaan Nikolas päättää joka vuosi antaa perheiden pienimmille läksiäislahjaksi itse veistämiään leluja. Vuosien kuluessa pojasta huolehtineita perheitä on yhä enemmän ja pian lahjoja on jouluna lähes joka tuvan portailla. Kylä kärsii nälkävuosista. Lopulta kyläläisten on pakko lähettää Nikolas asumaan äreän vanhan puusepän lisäkin luo. Erakoitunut lisäksi inhoaa lapsia, eikä anna Nikolaksen jatkaa joululahjojen tekemistä. Vähitellen Nikolas onnistuu kuitenkin voittamaan lisäksi luottamuksen. He ryhtyvät yhdessä vaalimaan Nikolaksen aloittamaa joululahjaperinnettä. Kun kaikki on taas parhain päin, joutuu ikäänkynyt lisäksi jättämään Nikolaksen ja muuttamaan pois. Joululahjojen jakamisen perinne on jälleen vaarassa. Onneksi Nikolas lopulta löytää

ratkaisun, josta on joka joulu iloa meille kaikille vielä tänäkin päivänä.

Ennen elokuvaa

Oppilaita voi pyytää tarkkailemaan, miksi joulupukki käyttää punaisia vaatteita.

Nälkävuodet

Ennen vanhaan elämä oli monin tavoin erilaista. Vilja kasvatettiin itse, vaikka olosuhteet eivät Suomessa ole koskaan olleet erityisen suotuisat viljan viljelylle. Usean vuoden peräkkäinen huono sää, sateet ja pakkaset veivät niin viljan kuin perunan ja juureksetkin. Kansa näki nälkää ja tuhansia ihmisiä kuoli ruuan puutteeseen. Pahimmat nälkävuodet olivat vuosina 1866 -1868, mutta vielä 1890-luvulla osassa maata nähtiin nälkää.

- Mistä nälkävuodet johtuivat?
- Miksi ihmisillä ei ollut ruokaa?
- Millaista elämä oli 1800-luvun lopulla?

Lisätietoja opettajalle nälkävuosista:

http://fi.wikipedia.org/wiki/Suuret_n%C3%A4lk%C3%A4vuodet

Elokuvan jälkeen

Orpolapset

Suomessa olivat olosuhteet aika tavalla toisenlaiset elokuvan kuvaamana aikana.

- Jos lapsen vanhemmat kuolevat syystä tai toisesta, kuka huolehtii lapsista?
- Millä tavoin orpolapsista huolehdittiin Nikolaksen ollessa pieni?
- Millä tavoin tänä päivänä huolehditaan orvoista lapsista?

Elokuva voi nostaa oppilaissa esille myös kysymyksiä huutolaislapsista, adoptiosta ja sijoituslapsista.

Pyhä Nikolaos ja Joulupukki

Elokuva on puhtaasti satu, mutta sadussakin voi olla hivenen totta, vaikka vain nimi. Joulupukin esikuvana pidetään 300 luvulla elänyttä Myrnan piispaa Pyhä Nikolaosta. Hänen kerrotaan olleen hyväntekijä, joka ei halunnut tekojaan julkisiksi vaan toivoi niiden pysyvän salassa.

Joulupukilla on eri maissa vähän erilainen historia ja joulua myös vietetään eri tavoin eri kulttuureissa.

Yhdysvalloissa joulupukista käytetään nimitystä Santa Claus, Saksassa Weihnachtsmann tai Nikolaus, Ranskassa Père Noël ja Ruotsissa Jultomten tai Tomten. Venäjällä Pakkasukko vieraillee uudenvuodenaattona.

- Millaista nimitystä Joulupukista käytetään eri kulttuureissa?
- Miten eri maiden joulupukit eroavat toisistaan?

Lisätietoja opettajalle:

http://fi.wikipedia.org/wiki/Pyh%C3%A4_Nikolaos

<http://fi.wikipedia.org/wiki/Joulupukki>

Joulupukki

Joulupukki on ulkonäöltään tunnistettava ja muista ihmisistä erottuva hahmo.

- Mitkä ulkoiset seikat tekevät joulupukista joulupukin?
- Millaisia vaatteita joulupukki käyttää?
- Elokuvassa joulupukin punaisille asusteille löytyi myös syy, mikä?
- ✚ Nikolaksen tarina on yksi mahdollinen selitys joulupukin synnylle. Keksikää ja kirjoittakaa itse oma tarina joulupukki synnystä.
- ✚ Askarrelkaa tarinaan liittyvä joulupukki tai muu hahmo.

Joulupukki eroaa muista ihmisistä myös siinä suhteessa että hän jakaa lahjoja.

- Miksi Nikolas elokuvassa alun perin antoi ensimmäiset lahjansa?
- Millä kriteereillä Nikolas valikoi ne, joille hän antoi lahjansa?

Tänä päivänä on yleistynyt käytäntö että joulupukille kirjoitetaan kirje, jossa lahjatoiveita esitetään.

- ✚ Kirjoittakaa kirje joulupukille, jossa ette toivo itsellenne lahjoja vaan jotakin aivan muuta.

Lahja/antaminen

Jouluna jokainen voi antaa lahjoja.

- Millaisia lahjoja voi antaa ilman rahaa?
- ✚ Valmistakaa sellainen lahja ystävälle tai läheiselle johon ei tarvita rahaa. (esimerkiksi kirje ystävälle tai palveluslahjakortti)

Joulu

- Miksi Joulua vietetään?
- Mikä tekee sinun joulustasi joulun?
- Mitkä ovat sinulle välttämättömiä asioita tai tapahtumia, jotka liittyvät sinun jouluusi?

Ystävyys

- Millä eri tavoin ystävyys näkyi elokuvassa?
- Mitä kaikkea ystävyys sai ihmiset tekemään?
- Mitä ystävyys ei tehnyt, mitä se jätti salaisuudeksi?

Lappi

Elokuvassa Joulupukin asuinpaikka on Suomen Lappi.

- Miten Lappi poikkeaa luonnon olosuhteiltaan muusta Suomesta?
- ✚ Maalata jouluihin kuva kylästä jossa Nikolas pienenä poikana asui.

Porot

Joulupukki liikkuu paikasta toiseen porolla.

- Millainen eläin on poro?
- Miksi porot elävät juuri Lapissa?
- Mitä porot syövät?
- Miksi Nikolas valitsi juuri poron kulkuvälineekseen?

Lelut

- Millaisia leluja lapsilla oli elokuvassa?
- Millaisesta materiaalista lelut oli valmistettu?
- Mikä on lelujen tehtävä?
- Mihin lapset tarvitsevat leluja?
- Millaisia leluja sinulla on?
- ✚ Valmistakaa itse lelu. Materiaalina voi käyttää esimerkiksi erilaisia koulusta tai kotoa löytyviä kierrätysmateriaaleja. Lelu voi olla mielikuvitusolento tai tekninen väline, jonka käyttötarkoituksen oppilaat voivat itse keksiä. Leluun voi liittää myös kirjalliset käyttöohjeet.

Äänimaailma

Elokuvassa kuvaan liittyy olennaisesti ääni. Äänen tuottamisesta ja äänittämisestä vastaavat elokuvissa äänisuunnittelija ja säveltäjä.

- Millaisia ääniä muistuu mieleen elokuvasta?
- Millaisia ääniä sieltä puuttui, jotka kuuluvat tämän päivän äänimaailmaan?

- Miettikää miten erilaisia ääniä voi tuottaa keinotekoisesti. Esimerkiksi mikä voisi kuulostaa pakkaslumelta?

Äänillä voi kertoa myös tarinoita.

- ✚ Valmistakaa 3-4 hengen ryhmissä tarina äänillä. Tarinassa tulee olla alku ja loppu. Tarinan ääniä voi synnyttää eri tavoin, ihmiskeholla, vaatteiden kahinalla ja esimerkiksi erilaisilla esineillä. Puhuminen on kuitenkin poissuljettu mahdollisuus tässä tarinassa.

Jokainen ryhmä voi esittää oman tarinansa luokassa siten, että muut luokan oppilaat sulkevat silmänsä. Muiden luokan oppilaiden tehtävänä on arvata mitä tarinassa tapahtuu.

Äänitarinoita voi harjoitella myös internetistä löytyvässä äänen leikkausohjelmassa Metkulassa, joka löytyy sivuilta www.mediametka.fi

Samalla ohjelmalla voi harjoitetta myös kuvan liittämistä ääneen sekä kuvien leikkaamista.

Elokuviissa äänimaailmaan liittyy myös musiikki.

- Millaista musiikkia elokuvassa oli?

Jouluun liittyy olennaisesti joululaulut.

- Mikä tekee laulusta nimenomaan joululaulun?

Tietoa opettajalle äänimaailmasta:

www.elokuvantaju.uiah.fi/

www.mediametka.fi

Oppimateriaalin on laatinut TM Mervi Ritokoski.

Oppimateriaalin on tuottanut Anna-Liisa Puura-Castrén Koulukinosta.